

GLAS NARODA.

List slovenskih delavcev v Ameriki.

Štev. 31.

New York, 17. aprila 1901.

Leto IX

Snežni viharji.

Živinorejci na severozapadu imajo velike zgube.

Cheyenne, Wyo., 16. aprila. Vedno snežni viharji v poslednjih desetih dneh so živinorjejem iztočnega Wyominga in zapadnem Nebranske prouzročili obilo škode. Swau Land & Cattle Co. je poginulo 2500 govedi, in pri Kimballi, Nebr., je polovico velikanske dredre ovac, t. j. od 14 000 glav, poginola v bližnji zaru. To vremo, katero se prav niso odjenja, hode marsikakemu živinorejcu prouzročilo popolno zgubo premoženja. Smešni vihar je tudi obiskal južno Dakoto.

Denver, Colo., 16. aprila. V severnem delu Colorado razsaja že 24 ur hud blizzard. Goveja živina na prairieh zelo trpi in je to temu huje, ker je uprav pred 14 dnevimi zelo trpela vsled snežnih viharjev. Blizzards ovira tudi železniški premet.

Dvanajst čevljev visok sneg.

Boonville, N. Y., 14. aprila. Gozdovi v porečju reke Black River so še polni snega. V Lewis county od zahvalenega dneva dalje ne prestano leži sneg. Cesta so na nekaterih mestih polne prahu, dočim je na drugih mestih še 12 čevljev visok sneg.

Boj s postopači.

Minolo soboto po polnoči napadlo je na 126. iztočni ulici in 2 Ave. v New Yorku, več postopačev policije Stephan W. Kiuga. 22letni Henry Guersing vzel je policaju, ko je ga z njim tako udaril, da je takoj padel. Vendar je pa policija imel še tolka zavesti, da je priče z revolverjem streljati in je svojega napadalca na mestu ustrelil, ne kar so drugi lopovi na vse strani zbežali. Mrtvega Guersinga so prepeljali v mrtvašnico Harlem bolnice. Policij ni nevršno poškodovan.

Zbirališče lopovov.

Buffalo, N. Y., 12. aprila. Policijski superintendent Bull je učenjal policiji, da mora do 1. maja vse lopove in osobe dvomljivega značaja iz mesta zapoditi. Policija je takoj z delom pričela in veliko število dvomljivih osob zaprla. Tretinu teh osob je navedlo, da je prislo „po poslu“ v Buffalo. Toda ako ne bodo z ličinami dokazali svojih „poslov“, bodo morali vzeti slovo od prekrasne razstave in sicer brez dovršenih „poslov“.

Na Swau ulici v neki hiši najboljšega imena je policija streljala v minolej noči 25 osob, ki so „Big Mitt“ igrali. Trije glavni igralci, jeden iz Chicago, druga dva iz New Yorka in Omaha, N.J., sta lovila svoje žrtve po hotelih in kolodvorih. Ko so tujecem olovili ves dečar, so jih jednostavno na ulice postavili.

Osoda siromaka.

Brez domova in prijateljev pričakuje 60letni Edward Phillips, ki je s svojega življenja pred 18 letoma mesto, ki je stanoval še v 98 zapadna Houston ulica v New Yorku, toda ko je zgubil delo in zasluk, postavili so ga na ulico in izročili osodi. Siromaku ni preostalo nič drugoga, nego prosjačiti, toda ker v tem poslu ni bil mojster, je tudi le malo dobil. Minoli ponedeljek podaril mu je nekdo 5 centov, s katerim denarjem je živel štiri dni. Kupil si je namreč dva kosa kruha, od katerega je vraki dan komadič zavil. Ko mu je tudi kruha zmanjkalo bil je tako slab, da ni mogel več preživjeti. V četrtek večer odšel je na Mulberry ulico, kjer žive na ulici vodovodne celi. V jedini teh celi je prenočeval, in tu ga je saslon polica, ki je doma iz Pariza. Načrtni je doma iz Pariza.

Umeri in samomeri.

„Boxerji“ newyorškega kitajskega okraja.

Kakor znano so newyorški Kitajci razdeljeni na dve straniki, kateri živita v nepristopnem medsebojnem sovraštvu. Prva stranika se imenuje „Lun Che Gong“, druga „Ip Sing Tong“. Člani prvoimenovane organizacije so prostozidarji in zatrujejo, da so njih viši in naspotni zločinci. Tekom minih 4 let so v našem Chinatownu umorili 6 Kitajcev, ne da bi sodišče moglo slediti morilce. Dne 12. avgusta minulega leta skušal je Lung Kin od družbe „Ip Sing Tong“ jednega prostozidarja umoriti, toda sledujemo je Kon Fa Tse bil naklonjen in dopustil, da je prostozidar Lung Kion umoril. Ta umor je moral nasec dui kasneje plačati Ah Fee s svojim življenjem, kajti Sue Sing od „Ip Sing Tong“ je izvršil osvojitev.

Ah Fee, ki je stanoval v Newarku, N.J., bil je pozvan v New York, da nastopi kot glavna priča v pravdi proti morilcu, kateri je v silobranu ustrelil Lung Kion. Ah Fee je bil prostozidar in bi kot priča „Lung Ghe Gong“ škodoval, radi tega so ga slednji jednostavno na ulici ustrelili in s tem je bila pravda nemogoča. Tom Lee, newyorški kitajski deputy sheriff se trudi dobiti pričo proti Sue Singu, morilcu Ah Feeja. Pravda se prične ta teden in „Ip Sing Tong“ so razpisali veliko sveto za zagovarjanje Sue Singa. Istočasno so pa tudi z lepkimi razglasili, da dobri eni, ki umori šerifa Tom Lee \$8000 nagrade, da tako zoper onemogočijo pravdo. Tom Lee se nikakor ne boji smrti, časi ravnijo v našem Chinatownu labkastvar, kar je drugje skoraj nemogoča.

Strajk v okraju mehkega premoga?

Ah Fee, ki je stanoval v Newarku, N.J., bil je pozvan v New York, da nastopi kot glavna priča v pravdi proti morilcu, kateri je v silobranu ustrelil Lung Kion. Ah Fee je bil prostozidar in bi kot priča „Lung Ghe Gong“ škodoval, radi tega so ga slednji jednostavno na ulici ustrelili in s tem je bila pravda nemogoča. Tom Lee, newyorški kitajski deputy sheriff se trudi dobiti pričo proti Sue Singu, morilcu Ah Feeja. Pravda se prične ta teden in „Ip Sing Tong“ so razpisali veliko sveto za zagovarjanje Sue Singa. Istočasno so pa tudi z lepkimi razglasili, da dobri eni, ki umori šerifa Tom Lee \$8000 nagrade, da tako zoper onemogočijo pravdo. Tom Lee se nikakor ne boji smrti, časi ravnijo v našem Chinatownu labkastvar, kar je drugje skoraj nemogoča.

Nesrečno dekle.

Bridgeport, Conn., 12. aprila. Danes so zaprli 16letno slovaško dekle Josipino Zavadsky, ker je umoril s oči letnega deteta in ga vrgla na polje. Nasratnico, ki je bogatslovaški obitelji, je posil njen oče v minomej letu v Ameriko, da s tako reši sramote, katero je napravil dekle in njenim staršem, c. k. avstrijski častnik, in dekleta ostavil. Sirota je pri sodišču priznala svoj zlosin, katerga je storila v bed in obupu, kaiti detetu ni imala dat kaj jesti, dočim je ona bila tudi brah službe.

Samomer na cesti milijonarjev.

Dne 13. t. m. vršil se je na takovanem Speedway kraj 185. ulice v New Yorku, kjer se naši milijonarji vozijo na sprechod, tragičen slučaj obupa.

Kraj ceste sedel je bled mož, katerga žalestno lice je bilo v največjem protišlovju z onimi memo s ročeh milijonarjev. Nesrečnik je nekoliko časa gledal bogastvo in srčno človeško, potem je vzel iz žepa malo steklenico, je držal proti solni in popil njeni vsebinski. Takega pa to si je z britvijo prerezal vrata in obležal mrtev na tlaku.

Nesrečnež je bil 35letni William S. Narg rodom iz Avstrije. Pri njem so policijski našli listek, na katerem je samomorilec napisal, da od zadnje vojske nima več sede in zasluža, vsled česar je sklenil umrjeti. Mrtvo truplo so prepeljali v mrtvašnico Hood Wright.

Woodruff se je premisil.

Albany, N. Y., 12 aprila. Governorjev priborčnik Woodruff, ki je tako newyorški angleški list „New York Herald“, se je premisil in svojo tožbo umaknil, kajti današnji „Heraldov“ članek je Woodruffa popolnoma potolažil.

Iz delavskih krogov.

Tisoč premogarjev odslovlili.

Wilkesbarre, Pa., 12. aprila. „Southern Pacific“ in „Salt Lake & Los Angeles“ železnici sta v nepristanem bju. To sovraštvo je moralno okusiti tudi 100 meksikanских delavcev prvoimenovane železnice. „Salt Lake & Los Angeles“ železnica je namreč v bližnjem mestu Pomona hotela napraviti se jeden tir, toda so tem so zvedeli ravnateli „Southern Pacific“ železnice in takoj poslali potreben material in 100 delavcev, da prično z napravo novega tira. Meščanstvo Pomona, pri katerem „Southern Pacific“ železnica ni priljubena, je pozvalo gasilce na lice mesta, kateri so v do preuguali Meksikance, ki so na vse strani bežali.

17.000 delavcev mora praznovati.

Fall River, Mass., 13. aprila. Posestniki tovarn za volvene izdelke so nedavno sklenili izdelek tovarn kolikor mogče skrčiti, ker se je batilo znižanje cene volvenega blaga. Vsled tega so danes 17.000 delavcev, ki delajo v 40 tukajšnjih tovarnah nazanili, da se prihodnji teden ne bodo dejalo. Radi tega bodo delavci zgubili zaslужke v skupnem znesku \$100.000.

Boj proti trustu za jeklo.

McKeesport, Pa., 14. aprila. Danes je pričelo 1000 tesarjev, ki so uslužbeni pri trustu za jeklo strajkati. Vodstvo tukajšnjih delavnic je namreč odslovlilo par delavcev, ki so udje „Amalgamated Association of Iron, Steel & Tin Workers“. Delavci so se že dolj časa pripravljali na strajk, kajti trust o delavski uniji neče ničesar vedeti. Trustovi uradovi v New Yorku so izjavili, da ne bodo več jemali delavcev, kateri so člani unije, v službo.

Altoona, 14. aprila. V okraju mehkega premoga je položaj delavstva tak, da je pričakovati vsaki dan strajk. Deset tisoč premogarjev je sklenilo s strajkom pričeti, ako podjetniki ne pripoznajo nove plavilne lestvice. Tudi v Barnesboro okraju je položaj resnega značaja in ako pride v istini do strajka, bodo praznavalo 60.000 mož.

Dva rova zaprli.

Wilkesbarre, Pa., 14. aprila. „Delaware & Hudson“ družba je svoje rove v Plymouth zaprila vsed tega, ker so nekteri premogarji prevzeli delo pod tako neugodnimi pogoji in niso zamogli svojim dininarjem piačevati unijško plačo. To je družbi napravilo toliko neprilik, da je bila primorana rove zapreti.

600 rudarjev štrajka.

Anaconda, Mont., 14. aprila. Strajk, ki se je pričel pred šestimi meseci pri „Anaconda Copper Mining Co.“ še sedaj ni končan. 600 rudarjev še štrajka. Unija kovinskih livarjev se je štrajkarjem pridružila, vsled česar je moralna družba litarški oddelki zapreti. Ker podjetniki delavškim zahtevam še sedaj nečeno ugoditi, je položaj vedno resnejši. Sedaj se nameravajo štrajkarjem tudi strojovedje, „Butte-Anaconda & Pacific“ železnice pridružiti, vsled česar je moralna družba litarški oddelki zapreti.

Anaconda, Mont., 14. aprila. Strajk, ki se je pričel pred šestimi meseci pri „Anaconda Copper Mining Co.“ še sedaj ni končan. 600 rudarjev še štrajka. Unija kovinskih litarjev se je štrajkarjem pridružila, vsled česar je moralna družba litarški oddelki zapreti. Ker podjetniki delavškim zahtevam še sedaj nečeno ugoditi, je položaj vedno resnejši. Sedaj se nameravajo štrajkarjem tudi strojovedje, „Butte-Anaconda & Pacific“ železnice pridružiti, vsled česar je moralna družba litarški oddelki zapreti.

Odslovili uniske delavce.

Minneapolis, Minn., 15. aprila. Dalo pri tukajšnjih stavbah počiva Tesarji so zahtevali povečanje plač in skrajšanje delavnega časa, kar so pa bosi jednostavno odklonili. Ker so delavci na to pridelki strajkati, so vse uniske delavce odslovili. Ker sta obe stranki sklenili vstrajati pri svojem sedanjem stališču, bodo strajk najbrže dolgo trajal.

McKinleyeve obljube.

Washington, 15. aprila. Frank P. Morrison, tajnik American Federation of Labor, in Santiago Iglesias sta danes vročila McKinleyju od 6000 portoroskih delavcev podpisano prošnjo za zboljšanje stanja portoroskih delavcev. McKinley je dejal, da ga Portoricoski zavzemajo, in da bodo po možnosti storil vse, da se kakor trebuje pridruži zavzemajočim želodcem, črev, jetri in ledic, čisti kri, zboljšuje težo očivlja telo in duh. Tako zdravilo je vedno dobra red pri vsaki hiši, in vsakdo naj bi isto redno jeman. To zdravilo je najboljša zavarovalnina, zdravlja in spoznaje tega je veliko bolj važno za vsacega, nego vse ostankeno mesto na severu!

Z brigalkami prepodili delavce.

Los Angeles, Cal., 15. aprila. „Southern Pacific“ in „Salt Lake & Los Angeles“ železnici sta v nepristanem bju. To sovraštvo je moralno okusiti tudi 100 meksikanских delavcev prvoimenovane železnice. „Salt Lake & Los Angeles“ železnica je namreč v bližnjem mestu Pomona hotela napraviti se jeden tir, toda so tem so zvedeli ravnateli „Southern Pacific“ železnice in takoj poslali potreben material in 100 delavcev, da prično z napravo novega tira. Meščanstvo Pomona, pri katerem „Southern Pacific“ železnica ni priljubena, je pozvalo gasilce na lice mesta, kateri so v do preuguali Meksikance, ki so na vse strani bežali.

17.000 delavcev mora praznovati.

Fall River, Mass., 13. aprila. Posestniki tovarn za volvene izdelke so nedavno sklenili izdelek tovarn kolikor mogče skrčiti, ker se je batilo znižanje cene volvenega blaga. Vsled tega so danes 17.000 delavcev, ki delajo v 40 tukajšnjih tovarnah nazanili, da se prihodnji teden ne bodo dejalo. Radi tega bodo delavci zgubili zaslужke v skupnem znesku \$100.000.

Plaz zasul železniški vlak.

Denver, Colo., 12. aprila. V bližini postaje Adelaide na progri Florence & Cripple Creek železnice zasul je plaz snega memovozeči delavski vlak. Tri osobe so usmrteni in stiri ranjene.

Plin zadušil dva moža.

Dne 13. t. m. sta v Ashland House v Scrantonu prenočevala dva delavca Lackawanna in Western železnice. Ko sta se podala k počitku, sta pozabila plinovo cev pred popolnoma zapreti in sta se zadušila.

Razstrelba plirov.

Wilkesbarre, Pa., 14. aprila. V globoki 40 čevljev se danes premogarji zadeli na žilo plina. Vhajajoči plin je vrgel premogarje daleč na stran. V bližini je stale poč, v kojih je gorelo; vsled tega se je plin vnel in priplila se je razstrelba. Štirje premogarji so ranjeni.

Vlak povozil tri osobe.

Wilkesbarre, Pa., 14. aprila. Newyorški ekspresni vlak Lehigh Valley železnice je danes povozil Morris O'Connella in njegovo sovprogo kakor tudi ženo Franka Cranmerja, dočim se je slednji rešil. Imenovan so na železničnem križpotu kljub zaprtu ograji pričakovali vlak in stopili jedva na prostir, ko je od nasprotnih strani prišel drugi vlak in jih usmrtil na mestu.

Požar prouzročil \$350.000 škode.

Boston, Mass., 14. aprila. Danes zjutraj je v Jamaica Plain zgorjelo glavno poslopje tovarne strojev tvrdke „Sturtevant Comp.“. Škoda znaša \$350.000. Zgoreli so vsi druge posloveci, ki so bili vredni \$75.000. Tvrda je izdelovala vse vrste strojev in električne aparate.

Cudovito mesto na severu

je videti v optičnem odsevu (fotogramma) raz gore sv. Etija v Alaski. Navidezno je to mesto raznibno kakor v gorskih krajinah, kakoršnih ni več tisoč mil na daleko. Za preiskavo je v istini cudovite naravne prikazoval odšla bode tja to spomlasc amerikanska znanstvena ekspedicija, ki bodo brezvonom sledili največje zanimanje vsega omikanega sveta. Jednak

Entered as second class matter at the New York, N. Y. Post office October 2, 1893.

„GLAS NARODA“

List slovenskih delavcev v Ameriki. Izdajatelj in urednik: Published by F. SAKSER.

109 Greenwich St. New York City.

Na leto velja list za Ameriko \$3.—, za pol leta \$1.50, Za Evropo za vse leto ... gld. 7.—, " " " pol leta 3.50, " " " četr leta 1.75. V Evropo pošiljamo list skupno dve številki

„Glas Naroda“ izhaja vsako sredo in soboto.

GLAS NARODA

(„VOICE OF THE PEOPLE“)

Will be issued every Wednesday and Saturday.

Subscription yearly \$3.

Advertisements on agreement.

Za oglase do 10 vrstic se plača 30 centov.

Dopisi brez podpisa in osobnosti se ne natisnejo.

Denar naj se blagovoli poslati po Money Order.

Pri spremembah kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznamo, da hitreje najde mo naslovnika.

Dopisom in pošiljatvam naredit naslovom:

„Glas Naroda“

109 Greenwich St. New York City
Telefon 3795 Cortlandt.

Za slobodo Kubancev.

V zadnjem številki „Glas Naroda“ smo površno omenili, da je kubanski ustavni odbor zavrgel takozvan Plattov predlog, po katerem bi Kubo zadobila le pogojno neodvisnost in samostojnost. Vendar pa hoče ustavni odbor preprijeti s Z jed. državami preprečiti in bode v to svrhu naj brzo odposlati v Washington delagacijo z nalogom, da slednja izpoljuje, kar je izposeljati splošno moščev. Pri tem bodo Kubanci ravnali z vso potrebno previdnostjo in bodo delegatom dali le nepopolno pooblastilo, katero delegatom ne bodo dopuščalo v Washingtonu v imenu Kubo kaj skleniti, temveč le washingtonske predlage ali ponudbe vzeti na znanje in o njih v Havani poročati, na kar bodo ustavni odbor o njih izrekli svoje mnenje in ukrenil vse potrebno v blagor domovine.

Med tem je postal točka, kjer je jeden delegat ob prilikah zadnje seje ustavnega odbora omenil, ki katero je do novejšega časa bila le manjše važnosti, glavno in najkotljivejše vprašanje. Delegat Gualberto Gomez je namreč med drugimi tudi dejal in stavil predlog, da se že radi tega ne sme dopustiti Američanom gospodstvo na otoku, ker potem bi tamošnji zamorci imeli še slabeje čase kakor pod španskim vladom. Tu baš zamorci mora biti kubanski ljudstvo v prvej vrsti hvaljeno, ker so oni s svojo vztrajnostjo in odločnostjo največ pripomogli, da se je Kuba odresla španskega jarma. Ravnanje s zamorci v Z jed. državah pa dovolj jasno dokazuje, da kubanski zamorci, akoravno le pod pogojnim američkim gospodstvom, od Z jed. držav nimač kaj dobrega pribakovati; toraj je tudi samo po sebi umevno, da morajo zamorci, kateri so za slobodo Kubo istotliko storili kakor belo kubansko ljudstvo, zadobiti iste pravice kot beli.

Da so besede delegata Gomezova povsem osnovane, je našim čitateljem gotovo znano. Kar se tiče ravnanja s zamorci v Z jed. državah, nam izvestno nihče ne bode ugovarjal, skočno trdimo, da se v drugih deželah niti z divjaki tako ne postopa. Ako hočemo primere ravnovanja z našimi zamorci navesti, moramo nehotič poseči v davne čase inkvizicije in drugih grozodestev „olikanih“ narodov minolosti, še le potem bi mogli popisati grozodestva, katera se vrše v naših državah dan za

dnevom s zamorskim prebivalstvom. Nikakor si ne moremo štetiti v čast, da se nam državljanom slovne republike zamore baš po državljanški vojski in osloboditi zamorcev očitati, da se belo in črno pleme v Z jedinjenih državah vedno bolj sovraži. Za časa sužništva vladala je med zamorci in belimi naših držav najlepša sloga, toda po osloboditvi sužnje je sovražno med obemi plemenid vidoma raslo. Položaj zamorcev zavzema skrajno žalostni značaj, brez nade na boljšo bodočnost.

Pripomniti moramo tudi, da so bile razmere med Španci, odnosno Kubanci in zamorci dosedaj vedno ugodne; plemenski boji, kateri so na našem jugu udomačeni, so na Kubi in Puerto Rico skoraj nepoznani. Med 1,500,000 osob broječim prebivalstvom otoka Kubo je tretjina zamorcev. Ke tej tretjini spada v prvej vrsti kubansko delavstvo. Bilo bi pa skrajno žalostno, da bi se baš zamorcem, kateri so za časa revolucije, katero so morda Američani sami izvali, za slobodo otoka Rusija ima dovolj časa čakati. V Petropagru je vladala že danes prepričana, da čas, ko bodo Rusija sedaj slabje godilo, nego pod Španskim gospodstvom. Španski „bos“ je bil gospodar mile hrave, in mu že vsled osobne lenobe nasprotiva plemensko niso ugajala. Se le po naseljenju ameriških podjetij in kapitala na Kubi pričele so se tudi tam razlike med bosom in delavcem, kateri je na Kubi večinoma zamorec — in razmerje med zamorci ter belimi bode postalno končno nevarno, ako se Američani tamkaj udomačijo, kakor se je to zgodilo na Puerto Rico. Že v korist zamorskemu delavstvu samega, — brez ozira na vse drugo — moramo želeti, da se Z jed. države, ali bolje kapitaistični ozemalci delavstva, na krasnem otoku ne udomačijo.

Poleg tega je pa za bodočnost kubanskega ljudstva velike važnosti, da se je v novejšem času naselevanje Špancev izdatno pomnožilo, tako da tamošnji Američani niso jemati v poštev. Španski značaj otoka se bode s tem gotov okrepil, tako da bode razmerje med zamorci in belimi tudi v nadaljevanju prijateljsko. Ako bi Washingtonska vladna bila tako sebičnega značaja, bi se gotovo tudi začela njeni megočni severna zavzemicna.

Rusija je torej mandžursko pogodbo opustila in s tem zadovoljila Z jed. države kakor tudi Nemčijo in Anglijo sedaj izvestno razumi rusko diplomatsko delovanje in dobrovje, da bodo postala Mandžurija ruska gubernejja, ni večdaleč. Čemu neki se sedaj po nepotrebnem vojskovati, kdo bodo v par letih mirnim potom in prav govor dosegla vse ono kar želi. Med tem bodo ruska sibirška železnica dogovoljena in Mandžurija civilno kakor tudi vojaško organizirana in utrjena; da bodo pri tem ruska in kitajska vlad ostali v dobrem prijatelstvu, je samoumevno in Kitajska bodo proti drugim vlastim postopala tako, katero bodo želeta njeni megočni severni zavzemicni.

Rusija je postalna kubansko

pogodbo opustila in s tem zadovoljila Z jed. države kakor tudi Nemčijo in Anglijo sedaj izvestno razumi rusko diplomatsko delovanje in dobrovje, da bodo postala Mandžurija ruska gubernejja, ni večdaleč. Čemu neki se sedaj po nepotrebnem vojskovati, kdo bodo v par letih mirnim potom in prav govor dosegla vse ono kar želi. Med tem bodo ruska sibirška železnica dogovoljena in Mandžurija civilno kakor tudi vojaško organizirana in utrjena; da bodo pri tem ruska in kitajska vlad ostali v dobrem prijatelstvu, je samoumevno in Kitajska bodo proti drugim vlastim postopala tako, katero bodo želeta njeni megočni severni zavzemicni.

Rusija je postalna kubansko

Rusija in Mandžurija.

Politični položaj na skrajnem istoku zavzemal je še pred parnevi stališče, iz kterega je brezivuno vsakdo sklepal, da bodo pričetkom pomlad med na Kitajskem „v znamenju miru“ poslužimi večlastni prisoj vojske. Kako mnenje in kakež želje je med tem proti evropskim oznanjevalcem miru gojila kitajska vlad ali bolje merodajne osobnosti, hkrati spada tudi po Evropskej in smrt obsojeni cesarjevi Tuan, tega med umirajočimi gotovo nihče ne ve; toliko je pa gotovo, da s odločilni činitelji cesarske kitajske vlade saj na v idez Rusiji zaradi osvojite Mandžurije ugvarjali. Anglija in Japonska sta bili jedini, kateri sta Kitajsko v tem oziru podpirali; Anglija je v svojej popolnej onemoglosti storila vse kar je bilo v njene moći, da prodare s svojimi zahtevami in pridobi ostale velevlasti skupni avgor proti ruskiim zahtevam, toda nihče ni uvaževal njenih nasvetov. Natančno in samoumevno je, da ne bodo Francija proti svojemu megočnemu zavezučku ničesar vkrenila; Nemčija je izjavila, da njena zvezza z Anglijo in Mandžuriji nima ničesar opraviti in vlaž Z jed. držav je konečno vesela, da se je umaknila iz kitajskoga pozorišta, neglede na to, da je pripravljena vsaki čas Rusiju skleniti zvezzo, katero je slučaju prepriča s zapadno Evropo, da se na predsednika

Krūgerja?

London, 15. aprila. Današnje haške vesti poročajo, da je nekdo hotel transvaalskega predsednika Krūgerja zaboti, da so pa napadalcu to preprečili in ga zaprli. Vest je neosnovana, podrobnosti se ne poročajo.

Paris, 15. aprila. Časnik „Est“ fette objavlja, da je nekdo Krūgerja zabodel.

General French vjet?

London, 15. aprila. Veliko razburjenost proučil je danes zasebni brzjav iz Cape Towna, kateri naznanja, da so Boerci vjeti angleškega poveljnika v južnem Transvaalu, general Frenchu in 500 njegovih vojakov. Vojno ministerstvo

ostosti oslabi, kateri Port Arthur v ruski posasti z Mandžurijo v ozadju, pomenja za Japonec nepristošno g otnj. Tega svede Japoneci ne morejo pripustiti, skoje obdržati na površju. Zavedajoč se preteče nevarnosti, prilega je Japonska nemudoma obvezati in oborožiti se danes. Bi pa li zavzeta v zlruženju z angleško mornarico in kitajskim vojaštvom prepadnicu Rusiju Mandžurijo, je skrajno dvomljiva stvar, kajti v Mandžuriji in na russkotajškej meji je sedaj 300.000 mož ruskega vojašta, proti kateremu je še takoj izbrana japonska vojska in angleško in kitajskim vojaštvom združeno mornarstvo prava ničla.

Cape Town, 15. aprila. Boerski general De Wet je bil dan 11. t. m. v Wittkopjes, potem ni bil o njem več slišati. Boerska poveljnica Fourhee in Kritzinger sta južno od Middelburga pustila večje čete do z ostalem mostom odšla dalje proti jugu. Boerske čete vidno naraščajo in pričakovati je važnih bojev.

Amsterdam, 15. aprila. Vesti o napadu na transvaalskega predsednika Pavla Krūgerja so neosnovane, vendar je pa nizozemska vladu odredila varnostne odredbe za varnost starega Krūgerja.

London, 15. aprila. Na tukajšnji borzi se zatrjuje, da bodo Angleži v kratku sklenili mir.

Med vojno so našli v gorovju Mungison v Transvaalu nova zlata polja.

Iz naših novih kolonij

Drago popravljanje.

Manila, 14. aprila. Vodstvo filipinske „Manila Dagupan“ železnic zahteva od zvezne vlade \$2,800,000 za razne poprave na železnicu, katero je bila vsled vojske na množih krajih poškodovana. Posestnik železnic je Anglež Higgins, ki je odpovedal v Z jed. države, da pri vladni izpostavljenosti plačilo za poprave in še posebej odskodnino v znesku 4,000,000 dolarjev.

1000 Špancev zgubljenih.

Madrid, 15. aprila. Ker se v vladini krogih Z jed. držav nepristošno zatrjuje, da je vstaja na Filipinah sklenjena, zahteva španska vlada, da Filipinci spuste 1000 španskih vojakov, kateri so vjeli pred špansko-ameriško vojsko. Vsled tega bodo španski ministri predsednik Sagasta pri vashi gonski vladni vložil ugovor, da izvije, kaj je z vjetimi Španci. Ker se Američani vedno hvalijo, da so vstajo vdušili bi gotovo tudi lahko vjetje Špancev rešili.

Dopisi.

Johnstown, Pa., 15. aprila. Cambria Steel Company v Franklin Borough dela velikanske nove tovarne in jih bodo v kratku čas vodila, ter veliko delavcev bodo zasluzek dobiti. Ob jednem po odpirati družba tudi nove premogokope, kateri bodo tudi zahtevali novih delavcev. Seveda se nam sedaj ponuja lepa prilika v nakup lotov, kateri nam že ponujajo po \$100 do \$300 in teh lotov je 1000 naprodaj; tisti loti so malo od mesta proč. Ako bi koga veselilo se tu naseliti, naj le pride pogledati.

Slovencev nas je tukaj in v okolici že precej in imamo lepo urejeno podporno društvo sv. Cirila in Metoda ter se tudi debro med seboj razumemo. Veliko je pa tukaj mladičev, kateri bi radi ustanovili svoj dom, tudi nimajo poglavne stvari v gospodarstvu, to je — žene, ali upam, da se tudi v tem oziru kaj na bolje ukrene.

J. S.

Preprečeni rop.

Cleveland, O., 13. aprila. Na Euclid Ave. stanuječi obitelji H. Clark Fort in B. F. Whitman sta že dalj časa dobivali grozilna pisma, s katerimi jim je pisalec grozil, da bodo ovedeli otroke ob teh obitelji.

H. Clark Ford in Whitman sta

o tem obvestila policijo, katera marljivo išče roparje „in spe“.

Washington, 13. aprila. Na obštem vlaku „Pennsylvania“ železnic hoteli so v minolej noči trije roparji priti v eksprešni voz. Roparji so bili na strehi voza in tu jih je opazil uradnik ter vele vlak takoj vstaviti. Toda v tem trenotku so lopovi poskakali raz vlak in odnesli pete.

Pridobivanje riža na jugu.

Washington, 16. aprila. Tačnik poljedelskega oddelka naše vlade je sklenil poslati zvezdence v razne kraje sveta, da se ponude pridobivanje riža. V to svrhu bodo odpovedala zvezdenska komisija pod vodstvom profesorja Knappa iz Louisiana sredi julija v orient in v ostale dežele, v katerih se prideluje riž.

Riževa polja ob mehikanskem talivu osobito pa v državah Louisiana in Texas so vedno večja in tajnik Wilson je že sedaj prepričan, da bodo v Z jed. državah imeli v par letih dovolj riža za domačo potrebo. Z jed. države že sedaj izvajajo takozvani radeči riž in druge vrste riža na Puerto Rico. V par letih bodo naša republika tudi v tem oziru na čelu vseh drugih držav.

Pokojni je bil doma iz Hrastja, župnija Šmarje pod Ljubljano, kjer zapušča žaluočo vdovo. Pred dve letoma je prišel v to deželo in se nameraval v kratkem podati v svojo staro domovino, kar mu je sedaj preprečila nemila smrt.

Dragi rojaci! Tukaj imamo že zopet izgled kako dobro je, za nas delavce, ako je človek pri društvu v Jednoti. Pokojnemu Kozlevčarju seveda ni bilo mogoče pristopiti k društvu ker je bil že nad 52 let star, ali veliko jih je, kateri nikar so niso prestari, toda ne zanimajo se za društvene zadeve, za dobro stvar.

K sklepnu mojega dopisa vse rojake sotrpine po širni Ameriki prijetljivo pozdravim, tebi „Glas Naroda“ pa želim najboljši napredok.

Anton Skubic.

Panameriška razstava v kratkem gotova.

Buffalo, 15. aprila. Večer je razstava obiskalo 15.000 oseb. Otvorete razstave se vrši čez dva tedna.

Mesto je že sedaj s tuji napoljeno. Restavrantje, hoteli in prodajalnice se množe kakor gobe po dežju. Živila so se izdatno podražila, istotako so tudi stanovanja dražja. Ljudje se selijo v bližnjo okolico. Tudi tudi tukaj so stanovanja dražja nego navadno. Stanovanja, ki so bila v minolem letu, po \$15 do \$25 dobiti, sta ne le \$30 do \$50 mesечно.

Nova „Maine“.

Philadelphia, 16. aprila. Novo vojno ladjo „Maine“ bodo dne 30. maja to je za dan kinčanja grobov spustili v morje raz „Cram Ship Building Comp.“ stavbišča. V ta namen nameravajo povabiti k slavnosti vse pri življenu ostale pomorske stare „Maine“, katera je bila v tukih Havane zavratno razstreljena.

Boj s Ciganji.

Altoona, Pa., 12. aprila. V Dunlopsville so Ciganji napadli in oplenili prodaj

Jugoslovanska Katoliška Jednota.

Iukorporirana dne 24. januarija 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

URADNIKI :

Predsednik: JOHN HABJAN, Box 303, Ely, Minnesota;
Podpredsednik: JOSIP PEZDIR, 1024 South 13th St., Omaha, Neb.;
I. tajnik: JOŽEF AGNIČ, Box 266, Ely, Minnesota;
II. „ ŠTEFAN BANOVEC, Box 1033, Ely, Minnesota;
Blagajnik: IVAN GOVŽE, Box 105, Ely, Minnesota;

NADZORNIKI :

IVAN PAKIŽ, Box 278, Ely, Minn.;
JOHN GLOBOKAR, Box 371, Ely, Minn.;
GEORGE STEPAN, Box 1153, Soudan, Minn.

Naznanilo.

Vsem društvam spadajočim k Jugoslovanski katoliški Jednoti naznamjam, ker se bliža čas četrtega glavnega zborovanja, da izvolijo zastopnika aprila in mi naznamjo njihove naslove, da jih potem priobčimo v glasili. Jednotu in bodoemo tudi vedeli glede vožnjih listkov. Letos je dana prilika vsem društvam nad 30 članov brojejim ed. poslati zastopnika, ker vožuje listke plača bl. gajna Jednote; mala društva lahko po dva skupaj pošlejo enega delegata, toda oba društva morata šteeti 30 udov.

Srečni pozdrav vdom Jugoslov. kat. Jednote. Na svidanje dne 4. julija na Calumetu, Mich.!

Josip Agnich, I. tajnik.

Dopisi naj se blagovljijo pošiljati na I. tajnika: Joe Agnich, Box 266, Ely, Minn., po svojem zastopniku in nobenem drugem.

Denarne pošiljatve naj se pošlejo blagajniku: Ivan Govže, Box 105, Ely, Minn., in po svojem zastopniku.

Društveno glasilo je „GLAS NARODA“.

Petnajst Portoricanov umrlo.

Los Angeles, Cal., 14. aprila. Včeraj je ostavil parnik „Zealandia“, na katerem je 900 sestranih portoričkih sužnjov, ki potujajo na hawaijsko ottoče, loko Santa Monica v Californiji. „Zealandia“ je nastopila sedaj v tretje svojo pot iz Californije na Hawaii in vsakokrat je bila polna Portoricanov. Vsled tege je dobila ime „sužnjiški parnik“.

Posestniki nasadov so vsled tege izbrali loko Santa Monica, da je časniškim poročevalcem onemogočeno priti v dotik s portoričkimi sužnjimi. Včeraj populardon sta nešrečni pripeljala dva dolga tvorno vlaka v Los Angeles. Nešrečnejših in revnejših ljudi v Los Angeles še ni bilo videti. Na potu do Californije je umrl deset osob, dva mladeniča, 19letni Manuel Ruiz in 23letni Ramon Caballero sta umrli na tukajšnji postaji. Preje, da je ladija odpula, prosila je Ruizova mati, naj joj dovoli, da svojega mrtevega sina se enkrat pojubi, toda niti tega jej lopovi niso dovolili.

Možje žene in otroci so kakor živali v vozovih natlačeni. Na potu od vlaka na ladijo so umrle še tri osobe. Dr. Hollaud, ki je mrtve preiskal, je dejal, da so umrli lakote.

Praznoverni Indijanci.

Paris, Texas, 14. aprila. Tukajšnje poročno sodišče je pri današnjem zasedanju oprostilo Indijance Hotema in Frey iz rodu Chocktaw, katera sta več žensk in otrok postrelili, ker so nešrečnike bile baje „čarovnice“. Sed sčas je pri tem uvaževalo praznovernost Indijancev in so porotniki obe oprostili.

Indijanci še dandanes verujejo na čarovnice, kakor pred stoletji in nihče jih ne more prepričati, da je to le prazna vera. Hotema in Frey sta storila imenovani zločin 6 milij sevirozapadno od Grant, kjer je več osob umrlo za davicu. Indijanci so mislili, da to boleznen prouzročuje čarovnice in so vselej tega sklicali sejo v ondašnji cerkvi. Tu so sklilni Sam Tarnatubija, ki je slove za čarovnico poslati k bolnišniku. Tarnatubija je takoj priselil in svetoval, da se morajo čarovnice pomoriti, ako hočejo nevarno boleznan pregnati. Čarovnice je Tarnatubija tako naznani, na kar so jih Hotema, Tob Williams in Sam Fry jednostavno postrelili. Hotema je ustrelil svojo lastno svakinjo Vi Coleman in njeno dete, ker je bil prepričan, da je čarovnica. Ista osoda je doletela tudi soprogom Greenwoods, Indijancom Morrisu in dečku Esaman. Mississippi. H. tema je olikan Indijance in čisljen pri rodu Chocktaw. On je v Roanoke, Va., studiral v tamčnjem seminariju, katerga pa ni dovršil. Potem je bil izvoljen za sodnika v Kimit County in je bil 8 let na rodni zastopnik svojega rodu.

Kitajska odškodnina.

Berlin, 15. aprila. Zjed. države so stavile na Kitajskem zbranim velesilom predlog, naj zahtevajo od Kitajske takojšno plačilo znižane obveznine. Nemčija dobi \$25 milijonov dočim ima \$60 milijonov stroškov, Anglija dobi od 20—25 milijonov dolarjev, a Rusija \$85 milijonov dolarjev. Bajo bode predlog zj.d. držav obvajjal.

Velika noč v Rusiji.

London, 16. aprila. Tudi ob pravoslavnih velikonočnih praznikov je ruska vlada v mestih Odessa, Kijev, Harkov, Jelizabetgorod, Jetaterinoslav in Nikolajev razpisala izjemno stanje. Javna poslopja so stražili vojski. Ulice so bile polne zočkih patrulj in vsa zborovnja so bila prepovedana.

Varšava, 16. aprila. Na tukajnjem vseučilišču se do septembra bode predaval, ker dejaki še vedno v revolucionarnem smislu agitirajo. Po vsej Rusiji nabira ljudstvo prošnje, s katerimi bode pozvali cara, da izda ustavo in ustanovi parlamentarno vlado.

London, 14. aprila. Iz Iriske se je tekom leta 1900. izselilo 47,007 osob. Večina njih so bili mladeniči in 20,000 neomoženih dekle.

London, 14. aprila. Vodstvo naredoval državnega zaklada naznanja, da ima vlada vsled vojske 286 milijonov 550 tisoč dolarjev zgube in sicer tekom jednega leta.

Berlin, 15. aprila. Vsa nemška policija je na nogah, da vjame arhista Romagnoli, kteri je na potu iz Buenos Ayres, Južne Amerike, v Nemčijo, da baje umori strahotnega cesarja Viljema.

Sofija, 15. aprila. Danes se je tukaj vršilo javno zborovanje pod prostim nebom in se tega udeležilo 10,000 osob. Pri zborovanju so sprejeli resolucijo, ktera obsoja zaporniškega odbora in zadržanje Rusije proti makedonskemu vprašanju.

Tolstoj je objavil program reforme, v katerem navaja, da se ruska vlada v sedanjih razmerah ne more dolgo obdržati. Umori, smrtne obrede, pobiranje naroda, terorizem in vohunstvo, nikarje ne služi v prid vlade. Ako se vladi za sedaj posreči vstajo zadružiti, se bode kočevo vendar v večjem obsegu povabilo in potem zadobi ljudstvo brezvomno slobodo. Kounešno navaja Tolstoj, da se caru ni treba dati ljudstva, ktero mu ni žalega in želi, istodobno pa svetuje caru, naj prepreči svojim svetovalcem predno ljudstvo izkorisčevati.

Duuanj, 15. aprila. Po zadnjem ljudskem štetju ima mesto Budimpešta 703,448 prebivalcev, med katerimi je 166,000 Židov. Židovsko prebivalstvo se je tekom minolege desetletja za 62 odstotkov pomnožilo.

Bruxelles, 16. aprila. Časniku „Petit Bleu“ se poroča, da se je princ Louis Napoleon poročil z rusko princezino Jeleno, nedakino velikega kneza Vladimira, carovega strica. V Franciji smatrajo poroko Louisa Napoleona z rusko princezino važnim političnim dogodom, kar jamči trdnost francosko-ruske zvezze.

Princ Louis Napoleon je vnuk Jerome Bonaparte, katerga je Napoleon I. proglašil westfalskim kraljem. Njegova mati je bila gospa Victor Jerome Bonaparte, rojena Elizabeth Patterson v Baltimore, Md.; Louis Napoleon je star 37 let.

Berlin, 16. aprila. Nemčija je povisila uvozno carino na ameriške izdelke železne obrti. Dočim je bilo za težo 200 funtorov do sedaj je 82,38 platičat, znaša nova carina \$5 71.

London, 17. aprila. Londonskemu časniku „Chronicle“ se poroča, da naunovara cesar Viljem meseca junija priti v Rim, da prisotuje na javnem prvorjenega deteta italijanske kraljice Jelene. Baje je to zmanjšanje obnovljenja trovese.

Ukradeni denar na parniku „Kaiser Wilhelm der Grosse“ so našli.

Bremen, 13. aprila. Pri čistenju kajite drugega razreda na parniku „Kaiser Wilhelm der Grosse“ našli je neki steward, v zadnej številki „Glas Naroda“ imenovan ukradeni zlati denar.

Vendar pa nihče ne more zapasti kako je bilo tatu mogoče vlotiti v blagajno in brez suma odpriči zapetečene sodčke, v katerih je bil denar. Tat gotovo ni imel poguma svoj plen tudi na kopno vzet, ker je policija vse potnike in njihove kovčige, kakor tudi mornarje natančno preiskala. Policija iše potnika, kteri je potovel v kajiti, v kajici so našli denar.

Evropske in druge vesti.

Hongkong, 12. aprila. Kitajska parnika „Hungfui“ in „Sunchow“ sta včeraj zadelna in se potopila. Sedemdeset mornarjev je utonilo, 13 je rešenih.

Paris, 14. aprila. „Figaro“ poroča, da se je v Apenninih pogrenil zemlja in zasila vas Vaglio. Samo štiri osobe so se rešile.

Berlin, 14. aprila. Nemški cesar v svojem neprestanem strahu, da ne postane žrtev anarhistov, nemški detektivom več ne zaupa in je najel tri francoske detektive, da dnevno njegovo „veličanstvo“ pred anarhističnimi metalci žeze.

Petregrad, 14. aprila. Posestniki galerije slik, kjer je bila razstavljena slika Tolstoja, je moral razstavo zapreti, dočim je on sam moral v ječo. Sliko so Tolstojevi častitelji okrasili z dragocenimi cvetkami, med katerimi sta bila tudi dva venca tukajšnjih Američanov in Angležev. To je rusko cenzuro razburilo, da je posestnika dala zaprti.

Rim, 14. aprila. Tajna družina „Mafia“ v južni Italiji se vedno neomejeno gospodari. V mesecu februarju umorili so člani „Mafije“ 14 osob. V ustih vsakega umorjenca bil je listek, na katerem je bilo zapisano: „Tako se maščuje Mafia na izdajalcu.“

London, 14. aprila. Iz Iriske se je tekom leta 1900. izselilo 47,007 osob. Večina njih so bili mladeniči in 20,000 neomoženih dekle.

London, 14. aprila. Vodstvo naredoval državnega zaklada naznanja, da ima vlada vsled vojske 286 milijonov 550 tisoč dolarjev zgube in sicer tekom jednega leta.

Berlin, 15. aprila. Vsa nemška policija je na nogah, da vjame arhista Romagnoli, kteri je na potu iz Buenos Ayres, Južne Amerike, v Nemčijo, da baje umori strahotnega cesarja Viljema.

Sofija, 15. aprila. Danes se je tukaj vršilo javno zborovanje pod prostim nebom in se tega udeležilo 10,000 osob. Pri zborovanju so sprejeli resolucijo, ktera obsoja zaporniškega odbora in zadržanje Rusije proti makedonskemu vprašanju.

Tolstoj je objavil program reforme, v katerem navaja, da se ruska vlada v sedanjih razmerah ne more dolgo obdržati. Umori, smrtne obrede, pobiranje naroda, terorizem in vohunstvo, nikarje ne služi v prid vlade. Ako se vladi za sedaj posreči vstajo zadružiti, se bode kočevo vendar v večjem obsegu povabilo in potem zadobi ljudstvo brezvomno slobodo. Kounešno navaja Tolstoj, da se caru ni treba dati ljudstva, ktero mu ni žalega in želi, istodobno pa svetuje caru, naj prepreči svojim svetovalcem predno ljudstvo izkorisčevati.

Duuanj, 15. aprila. Po zadnjem ljudskem štetju ima mesto Budimpešta 703,448 prebivalcev, med katerimi je 166,000 Židov. Židovsko prebivalstvo se je tekom minolege desetletja za 62 odstotkov pomnožilo.

Bruxelles, 16. aprila. Časniku „Petit Bleu“ se poroča, da se je princ Louis Napoleon poročil z rusko princezino Jeleno, nedakino velikega kneza Vladimira, carovega strica. V Franciji smatrajo poroko Louisa Napoleona z rusko princezino važnim političnim dogodom, kar jamči trdnost francosko-ruske zvezze.

Princ Louis Napoleon je vnuk Jerome Bonaparte, katerga je Napoleon I. proglašil westfalskim kraljem. Njegova mati je bila gospa Victor Jerome Bonaparte, rojena Elizabeth Patterson v Baltimore, Md.; Louis Napoleon je star 37 let.

Berlin, 16. aprila. Nemčija je povisila uvozno carino na ameriške izdelke železne obrti. Dočim je bilo za težo 200 funtorov do sedaj je 82,38 platičat, znaša nova carina \$5 71.

London, 17. aprila. Londonskemu časniku „Chronicle“ se poroča, da naunovara cesar Viljem meseca junija priti v Rim, da prisotuje na javnem prvorjenega deteta italijanske kraljice Jelene. Baje je to zmanjšanje obnovljenja trovese.

Drobnosti.

V stare domovine so se podali: Materž Gasparac iz Sayerville, Ark., v Ravnu goro; Urban Mrak iz Butte City, Mont., v Poljanje; John Zagorec iz New Castle, Pa., v Vrhopolje; Jernej Košir iz Crawfordville, Ark., v Retje; Matija Turk iz Merigold, Miss., v Gorovo; Anton Laker iz Merigold, Miss., v Plešče; Valentin Rupareč iz Crawfordville, Ark., v Retje; Stefan Knaus in Stefan Belaj iz Cleveland, O., na Goro pri Sodrašči; Fr. Hudolin iz Cleveland, Ohio, v Sodrašči; George Erzen iz North Kemmerer, Wyo., v Kopačnice; Jak. Žagar iz Isola, Miss., v Plešče; Martin Samida iz Springfield, Ill., v Langenthorn; Jožef Turk iz Centra, Miss., v Plešče; Janez Pašić iz Leadville, Colo., v Streškovec; Rok Mihelich iz Eleveth, Minn., v Goro pri Sodrašči; Vitus Lindich iz Sheboygan, Wis., v Šmarjetu; John Lakner iz Denver, Colo., v Orehevec; John Miklaš iz Denver, Colo., v Vodenice; John Skerlj in Lukež Novak iz Leadville, Colo., v Knežak.

Zanimiva obsodba. G. Kristan, vodja slovenskih socijalistov je bil mesece februarja v Ljubljani pred okrajnim sodiščem obsojen na 80 krov globe zaradi žalitev gospoda Guttmanna, načelnika ljubljanske postajejužne železnice. G. Guttmann je rekural v deželno sodišče je obsođeno Kristana dne 8. marca v 14 dnevnem zapor. G. Kristan je na javnem delavskem shodu napadel g. Guttmanna, češ kako kruto postopa proti delavcem, v marsičem je imel Kristan prav, ali kdo se zmeni še dandanes za delavsko pravo, ne v prosti deželi, še manj pa v birokratični Avstriji.

Razmere v ladjedelnici v Trstu. Nedavno so odpustili v ladjedelnici S. Marco 60 delavcev in jih baje v par dneh odpustijo še nad 100. Odpustitev so motivirali s tem, da jim primajkuje dela. K temu priponja tržaška „Edinost“: Za danes hočemo konstatirati samo dejstvo, da v ladjedelnici primanjkujejo delavce, kaže z pet tako krasno razsvetljuje trditev, s katero so pred kratkim opravičevali vsprejem italijanskih delavcev, trditev namreč, da jih zagotovljeno za daječasa, in da jim primajkuje delavskih močil!

Omeniti moramo, da so odpuščeni sami domači delavci, dočim ni odpuščen neben laški podanik. Širi se temveč govorica, da mislijo v to ladjedelnico v kratkem sprejeti večje število novih delavcev — samih italijanskih podanikov! Kaj ne, krasne razmere!

Kako izvrsten brzojav in poštno upravo imajo v Avstriji nam svedoči sledči sledči slučaj. Vojak Josip Balzer v Krakovu je umoril nečesa orožnika, vsled česar je bil v smrt obsojen. Takoj po izvršeni obsojni prišel je brzojav, kteri je javil, da je Balzer pomiloščen, kar je bilo seveda prepozno, kajti nešrečnik je bil že mrtev. Krakovski Naprod z teži stvari sledči poroča: V noči od 19. na 20. marca imel je pri brzojavnih aparati službo poštne asistent Roman Schubert. On je imel nadzorovati tri deset let a parato. Ravnatelj krakovske pošte, Bilinski, brat prejšnjega fiscusnega ministra, izdal je strogo povelje, ktero službo imajočim uradnikom zabranjuje ostaviti aparat, dokler sledči delujejo. Schubert je ta ukaz izvršil in se je zjutraj ob 7. uri prevzel uradni dunajski brzojav

Listek.

Začarani voz.

(Povest iz južne Afrike.)

Bilo je sredi pomladni in vreme tako krasno, kakor je to edino le v pomladnem mesecu novembra mogoče, kjer mesec velja za južno Afriko baš toliko, kakor majnik za severozemsko polovico. Železnice v onem času še niso vozile po Kap-skej koloniji in potniki so morali potovati ali s svojimi ali pa poštanimi vozmi.

Velik poštovni voz ustavil se je na za prenosišča ugodnem prostoru sredi pustinje Karoo, kajti daleč na okrog ni bilo opaziti najmanjega sledu o človeškem stanovanju.

Potniki so ostavili voz in se zbrali krog velicega ognja, katerga sta vozniki in njegov pomagalec zakurili, da se tako zavarjujejo proti nočnemu mrazu, kjer sledi dnevni vročini. Kacih sto korakov daleč je zapaljal ogenj druga skupinja potnikov, kterih senca so čarobno odsevala razsvetljenih kamenitih tleh.

Potniki poštnega voza so jedva zaužili svojo večerjo in se ležeč ali pa sedeč kraj ognja pogovarjali o lovnu potovanju ter kadili iz kratek pip črni senegalski tobak, v katerga dimu je odseval ogenj z vso v pustnji mogočo kraseto. Rahe večerni vetrič, ki je val po nepre-gledni ravnini, prinašal je nežne glasove mandoline do samotneg prenosišča potnikov. Kljub velikej daljavi bilo je čutti, da je posestnik mandoline spreten igralec, kajti resni, skoraj žalostni glasovi man doline so spremljali istotako žalostno možno petje, ktero je bilo vselej daljine še večlastnejše in prouzročilo, da je postal govorica potnikov resnejša in se konečno spremenila v pripovedovanje pravljic o duhovih in strahovih, kteri so v onem času mesto Angležev vladali na jugoafriških pustinjih.

„Jaz se še dobro spominjam načega slučaja,“ dejal je starji mož, rodom Anglež, dolžih navzdom viščih hrk, „da je od družbe trinajstih osob, ktere so na božični večer skupno večerjale, ona, ki je prva vstala in ostavila mizo, tekmojednega leta umrla o čemur sem takoreč prepričan.“

O tem so bili vsi potniki pri ognju prepričani, kajti jugafrški nasel-niki onih časov so bili istotako pravzorni, kakor danas. Sam veliki irski krošnjar, živorudeči las, ki je trgoval z raznimi steklenimi dragocenostmi med Kafri ob puščavi Kalahari, jeli se je iz pravzornosti norčevati, kar je itak navada in običaj vseh krošnarjev v divini.

„Ali ste se vi sami tudi udeležili one pojedine o božičnem večerju?“

„Ne, jaz nisem bil navzoč,“ od-vrnil je pripovedovalec mirnim glasom.

„Ha, ha! Kako pa zamoretete potem biti prepričani, da je od tri-najstih osob, jedna v resnici umrla, Mr. Clinton?“

„Pripovedovala sta mi moja bra-ta, ki sta se udeležila one pojedine,“ odgovoril je Anglež.

„Pshaw — vaša brata se zamoreta z vami istotako norčevati, kakor kdo drugi.“

„Oprostite,“ dejal je Anglež z vidno nevoljo, „moja brata nista lažnjivci.“

„Vsled tega jim pač ni potreba lagati, ako se s kom malo ponoru-jeta in mu napravita nekoliko strahu.“

„To ni istina — in jaz iznova trdim, da je tako bilo, kakor sem rekel,“ odgovoril je Anglež od-ločno.

„In jaz zopet iznova trdim: Ne-unost, ali se pa vi gledate resnice ne smote z vašima bratom primerjati,“ pristavljal je krošnjar z zaničljivim posmehom.

Mr. Clinton je bil sin pustinje in ni hotel mirno preučati posmeh temveč je urno vstal in zavrnjal krošnjar.

„Ako nameravate mene imeno-vati lažnika, Mr. O’Toole, potem le vun z besedo, jaz že vem kako vam moram odgovoriti.“

Ostali njuni tovarši so takoj ve-delji, da bode prišlo do dvoboja

vendar pa niso želeli prolivanja krvi in so v duhu veselo pozdravili, ko je jeden potnik vstal in dejal Ircu:

„In vendar Mr. O’Toole, vam povem lahko jaz nekaj, kar sem s svojimi lastnimi očmi videl in če-mur ne boste tako lahko ugovar-jali. Hočete M., da pričenem pripovedovati?“

Mož, ki je pričel govoriti, bil je majhne postave, širokih pleč, go-stih obrv in bistrih oči. Po obliki bodo sedel slišali — kaj prejšnji božični večerji slišnega?“

„Hm,“ mrmljal je O’Toole, „to bode zopet nekaj izvanrednega, kar bodo sedaj slišali — kaj prejšnji božični večerji slišnega?“

„Po nekliko bode slišno,“ od-vrnil je Van Troeft ravnočasno, samo še bolj skrivnostno in strašno; za resuico pripovedovanja pa jamčim z mojo glavo, kajti to sem sam doživel.“

Potniki so veselo pozdravili Beor-ca in ga prosili, naj tako prične pripovedovati. Slednji je prižgal svojo pipi in pridel:

„Pred kacimi osmimi leti potoval sem s poštним vozom iz Ceres v Beaufort West. Kolikor se še spo-minjam, bilo je kakor sedaj, koncem meseca novembra, po polunoči. Z menoj sta potovala še dva potu-ka iz Cape Towna, sedel sem poleg voznika, dočim sta bila ostala dva v vozlu. Baš na tem mestu, kjer danes prenočujemo, zadel je naš voz ob veliki kamen in se je poško-dovalo sprednje kolo. Vsled tega smo se morali vstaviti in škodo, ki k sreči ni bila velika, zboljšati, s katerim opravilom smo bili kmalu gotovi in smo takoj delje odpota-vati. Bilo je krog tretje ure zjutraj, nob je bila jasna in mrzla. Zavili smo se trdno v naše oedeje in pričeli dramati, kajti o pravem spanju ne more biti niti govora, ker voz se je tresel in peskakoval čez kamenje ali pa po posušenih blatinah kolo-vozih, da je bilo veselje. Na ta način smo prišli v „deželo strahov“, kamor bodoči tudi mi jutri dospeši. To vam je najžalostnejši, naj-pustnejši in najjednoličnejši del te pustnine in zajedno tudi zbirališče vseh mogočih duhov in strahov, od katerih se najbolj pogostenoma prikažejo, zadržani voz, koga običajno proti jutru več konj in mul vozi po pustnji.“

„Neumnost — smešno!“ praknil je zopet Irc Boercevo pripovedovanje; toda slednji je, ne zmened se za ujegove besede, nadaljeval.

„Vsi smo ležali na svojih prostorih, ko se je na enkrat voz takож, da bi kmalu na zemljo padli, takoj na to se je voz vstavil. Naravno, da na spanje ni nikhe več mial in ko smo poskakali raz voz, da odstranimo kamenje izpod koles, smo v naše začudenje opa-zili povsem ravno pot in nikake zaprake pod vozom.“

„Kaj je?“ vprašal sem voznika, ki je na vse mogoče načine klel in psoval svoje konje. „Čemu ste vstavili?“

„Jaz se pustim drage volje obe-siti, ako vem čemu se je voz vsta-vil,“ odvrnil je voznik, „konji so se vstavili iz lastnega magona in jih nikakor ne morem dalje spravi-ti. Bodite tako dobrni, držite za trenotki vajoti, da pogledam kaj se je zgodilo.“

(Dalje prihodnjie.)

Slovencem in Hrvatom, posebno delavecem pri dogah v gozdovih Mississippi, Arkansa, Tennessee itd. priporočam svoj

St. Nicholas Hotel
Corner Main in Washington Streets,
v Memphisu, Tenn.

Primeni bode vedno dobiti čedno in ceno stanovanje in hra-na, dalje sveže pivo, vino in whiskey kakor tudi fine smod-ke, vse po nizki ceni. K obilnemu obisku se priporočam Slovencem in Hrvatom s spoštovanjem

BLAŽ. TURK.

Josip Losar
v East Helena, Mont
priporoča svoje

grocerijsko blago

kakor tudi OBLEKO, OBUVALA za možke, ženske in otroka. Dalje VINO, FINE SMODKE in ŽGA-NJE in KUHINJSKO OPRAVO Vse prodajam po najnižji ceni.

Slovencem in Hrvatom priporočam svoj

SALOON,

564 Centre Ave., Chicago, Ill.,
v katerem vedno točim sveže pivo,
dobro vino in whiskey.

Prodajam tudi na debelo
avstrijske viržinke
po nizki ceni. S poštovanjem

Lenard Puh,
564 Centre Ave., Chicago, Ill. 702 Vermont St., San Francisco, Cal

Vina na prodaj.

Dobra črna vina po 40 do 55 ct.
galona s posodo vred.

Dobra bela vina po 55 do 65 ct.
galona s posodo vred.

Manj nego deset galon ni naro-čiti, ker jih nemorem poslati. Z vsakim naročilom naj se mi blago-volijo poslati novci ali Money Order. S spoštovanjem:

Nik. Radovich,
702 Vermont St., San Francisco, Cal

PAUL SCHNELLER.

Notary Public

v Calumetu, - Mich.,

naznanja, da je pričel poslovanje, ter se Slovencem in Hrvatom pri-poroča za oskrbovanje v pravnih poslih v starci domovini.

Pisarna: 521 Pine Street.

IZVRSTNE SMODE!

Vržinke z slamo, \$20 tisoč komadov.

Carnicotta Beauty (Kranjska lepoty)

\$20 tisoč komadov.

Seed Cigars \$14 tisoč komadov.

Dobitje pri meni tudi fine smod-

ke od \$14 do \$40 tisoč.

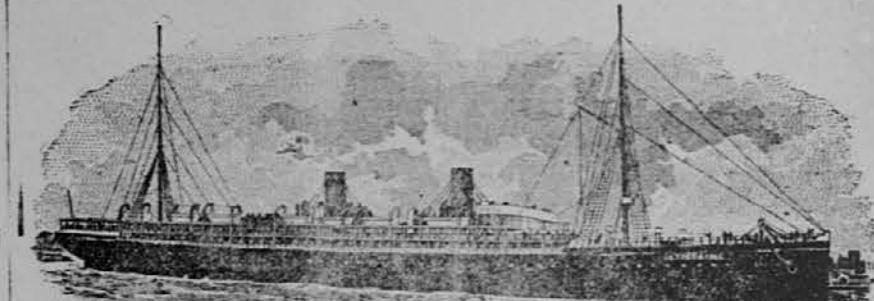
Za mnogočtevilne naročbe se

uljudno priporoča:

F. A. DUSHEK,

Office: 1323 2nd Ave., New York

Compagnie Générale Transatlantique.
Francoska parobrodna družba.

DIREKTNA ČRTA DO HAVRE-PARIS-SVICO-INNSBRUK LJUBLJANA.

POŠTNI PARNIKI SO:

„La Lorraine“, na dva vijaka.....	12.000 ton.	25.000 konjskih moči.
„La Savoie“,	12.000 ..	25.000 ..
„La Touraine“,	10.000 ..	12.000 ..
„L’Aquitaine“,	10.000 ..	16.000 ..
„La Bretagne“,	8.000 ..	9.000 ..
„La Champagne“,	8.000 ..	9.000 ..
„La Gascogne“,	8.000 ..	9.000 ..

PARNIKI ODPLJUJEJO OD SEDAJ NAPREJ VEDNO OB ČETRTKIH OB 10.
URI DOPOLNJE.

Parники odpljujejo iz pristanišča št. 42 North River, ob Morton Street:

I’Aquitaine	25. aprila 1901	La Champagne	9. maja 1901.
La Gascogne	27. aprila 1901.	La Lorraine	16. maja 1901.
La Bretagne	2. maja 1901.	L’Aquitaine	23. maja 1901.

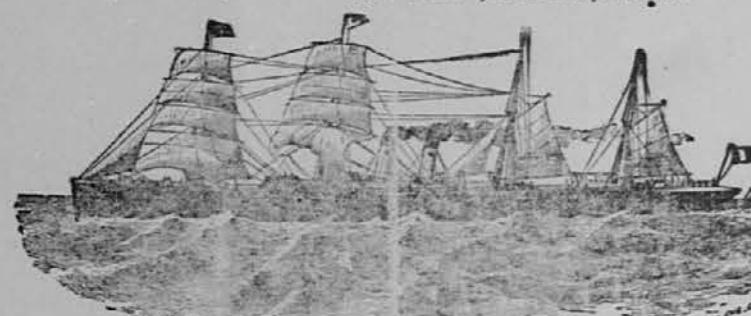
Glavna agencija: 32 BROADWAY, NEW YORK.

RED STAR LINE

(prekomorska, parobrodna družba „Rudeča zvezda“)

NEW YORKA V ANTWERPEN
PHILADELPHIA V ANTWERPEN

prevaža potnike z slovečimi poštнимi parníki:

„VADERLAND“, na dva vijaka, 12000 ton. „SOUTHWARK“, na dva vijaka, 8607 ton.

„ZEELAND“,

„FRIESLAND“,

„WESTERNLAND“,

5716 ton.

„KENSINGTON“, na dva vijaka, 8669 ton. „NOORDLAND“,

5712 ton.

Pri cenah za medkrovje so vpoštevate vse potrebščine, dobra hrana, najboljša postrežba.

Pot čez Antwerpen je jedna najkrajših in najprijetnejših za potnike iz ali v Avstrijo: na Kranjsko, Stajersko, Koroško, Primorje, Hrvatsko, Dalmacijo in druge dele Avstrije.

Iz NEW YORKA odpljujejo parníki vsako sredo opoludne ob pomolu št. 14, ob vnožju Fulton St. — Iz PHILADELPHIE vsako drugo sredo od pomola ob vnožju Washington St.

Glede vprašanj ali kupovanja vožnjih listkov se je obrniti na:

International Navigation Company

73 Broadway, NEW YORK — Cor. Dearborn & West St., CHICAGO — 30 Mont-gomery St., SAN FRANCISCO — Third & Pine St., ST. LOUIS, ali na njene zastopnike.

Zastopnik te družbe je tudi FR. SAKSER.

HOLLAND-